

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes száma ára: 15 krajczár.

Előfizethetül csupán a kiadónálvalában lehet B. Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamátiók és hirdetések a kiadónálvalához intézendők.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábos petitsor 6 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan eszközölhetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 20 kr.

Szent István napja.

Magyarország keresztény lakossága nagy ünnepet ült e hó 20-ik napján. Ünnepelte első királyának emlékét, melyhez a magyar állam-észtne, a magyar nemzeti kultúra és önálló államiségünk évezredes alkotmánya fűződik.

A magyar nép hálás érzelmeivel gondolt vissza nagy királyára, a ki egy politikai mint vallási tekintetben Magyarország regenerátora volt.

Az ünnepélyre a legtávolabb vidékekről sereglenek össze az emberek, hogy a nemzeti érzettel párosuló kegyeletnek megfelelőhessenek. S az ország szívében, Magyarország fővárosában gyűlnek össze a kereszténység hívei, kik sz. István királyunkhoz fűződő tradíciókból lelkesedést merítenek a nagy küzdelemre, mely nehéz időkben mindenkre vár, ki honpolgári kötelességeinek mint jó hazafi megfelelni akar.

Sajnos, hogy a főváros, melynek erkölcsi hivatása volna a vidék lakossága közé vinni a haladás vívmányának zászlaját, nem tesz semmit, hogy a vidéki vendégek Budapesten való tartózkodása nemcsak kellemessé, de hasznossá is váljék.

A fővárosi lakások drágasága, főleg pedig a fővárosi közönség nagy részének az a szokása, hogy a vidéki embert igen gyakran csak önző özer szellemének kísérteti tárgyául tekint, a fővárost a vidéki ember előtt nem teszi vonzóvá, sőt elriaszt a fölrándulástól mindenkit, kinek tárczáját nagyobb pénzösszegek nem dagasztják.

Ilyen körülmények között maga a sz. István ünnepe is elveszti valódi missióját. Ezen az ünnepen, mely hivatva volna a hazafias érzelmet ébresztése és a hazafias aggodalmak helyébe a remény és bizalom szellemét ültetni, ismételtük, hogy a szent ünnepen, mely egész nemzeti létünket felkarolja, ez ünnepen a nem-

zetnek csak ama fiai vehetnek részt, kiket a gondviselés földi javakkal bőven megáldott. A kevésbbé vagyonos néposztálynak le kell mondanai az ünneplésről, nélkülözniök kell a szellemet és lelket egyaránt emelő nagy ünnepet, midőn első királyunknak drága ereklyeként örözt szent kezét viszik körül annak jeléül, hogy a szellem, mely e kéznek életet adott, hogy a hatalom, melyet e kéz hajdan összpontosított, hogy e szellem a hatalom hagyományképen él s uralkodni és örökölni fog e nemzet jövőjén, míg egy magyar lesz, a ki szent István király emlékét tiszteletben tartja.

Á. É.

Az ipolyaágiak aggodalma.

A közigazgatás államoslása még csak tervezgetés stádiumában van s úgy látszik többhelyt. Nevezetesen a szomszéd Hontvármegyében is már attól tartanak, hogy ezen közigazgatási rendszerváltozás a vármegyék kikerekítését okvetlenül maga után fogja vonni.

Tanúsítja ezt azon felhívás, melyet 18 ipolyaági tisztelt férfi aláírásával az Ipolyágon aug. 25-én megtartandó népgyűlés eljából Hontmegyészerte szétküldöttek.

A felhívás így szól:

Tisztelt polgártárs! Hazánk az átalakulás küszöbén áll. A közigazgatás czélba vett államoslása maga után fogja vonni, a vármegyék kikerekítését is. Hontvármegye és székhelye Ipolyág nemcsak érdekelve, de közelről veszélyezve is van. Minden tétlenül hagyott perecz könnyörtelen bosszúnok lehet. Nemcsak vármegyénk és önmagunk, de utódaink iránti szoros kötelességünk előkelni mindent: vármegyénk ezredév szenteltette önállóságának, és jogos aspirációinak teljes erővel megvédésére. Ezen czélból, tisztelettel felkérjük, hogy a folyó hó 25-én (vasárnap) d. u. 4 órakor Ipolyágon a városház nagytermében tartandó népgyűlésre megjelenni sziveskedjék, a melyen működésünk rendszere megállapíttatni, a 100-as végrehajtó bizottság megválasztatni fognak. Hontvármegyének önállónak, Ipolyágnak központnak kell lennie.

Hazafias tisztelettel:

Ipolyág, 1889. augusztus hó 9-én.

(Következnék az aláírások.)

Nem akarunk ezáltal azon közigazgatási fontos kérdéssel részletesebben foglalkozni: miszerint a jó közigazgatás eminens érdeke szempontjából szükséges s immár ideje is elérkezett annak, hogy nem czirkalomszerűleg ugyan, de számos közérdeknek megfelelőleg s a történelmi fejlődés lehető kimélésével, némely szomszédos megyék kikerekítettök.

Azon roppant érzékenykedést pedig, ami e gondolatra sokakat s mint a fennebbi felhívásból kitetszik az ipolyaágiakat, sőt talán egész Hontvármegyét is elfogja, bár értjük azt, de teljesen indokoltak nem találjuk.

Mert ne méltóztassanak a dolgot akkép fogni fel, mintha idegen tartományrészek erőszakos elfoglalásáról, nyilt vagy alattomos hódításról lenne itt szó. Hiszen mindnyájan egy hazának vagyunk és akarunk lenni hű polgárai és boldogulni széles hazában, gyarapodni minél inkább.

Kérdjük már most igen tisztelt honti szomszéd polgártársainkat: vajjon a jó, gyors és olcsó közigazgatás s igazságszolgáltatás szempontjából helyesnek tartják-e azt, midőn például a palotaiak, szelestény-zahoraiak a községi hatáskört túlhaladó minden egyéb ügyek ellátása végett Balassa-Gyarmaton, tehát egy szomszéd törvényhatóság és törvényszék (stb) székhelyén át kell, hogy a saját törvényhatóságuk és törvényszékük székhelyére. Ipolyágra menjenek?!

Ily nemzetgazdaságiilag is felettébb káros berendezéshez, (tudva azt, miszerint a nevezett községek korábban már többször voltak Nógrádmegyébe bekebelezve,) merő politikai indokokból, hogy ne mondjuk előítélet és féltékenységből gőresösen ragaszkodni: az illetőkre nézve valóban végzetes hiba. Ilyesmire csak egy szegény, kéllőkép haladni nem tudó ország polgárai képesek; pedig nemde visszautasítanók mindnyájan a vádat, hogy haladni nem akarnánk; igen is elhiszem, hogy akarunk, de azt mondám, hogy nem tudunk.

Atok súlya nehezedjék-e tehát tovább is reánk, mert hát az afféle abnormis helyzet, az ily közigazgatási berendezés csakugyan nem egyéb atoknál.

Es kérdjük, nem maradna-e meg a szomszéd csalomiai és ipolyaági járárok polgárainak minden, de minden joguk, ha téve, miszerint czélszerű közigazgatási szempontból Hontvármegye ezen részei is egyesítették Nógrádvármegyével?!

Hontvármegyének még csak nevét sem kellene emiatt, elveszítetnie, mert azután nevezhetnők e szép ketlős megyét Nógrád Hontvármegyének, az ország más egyesült megyéje példájára.

TÁRCZA.

Csalódás.

Nagy örömmel vártam
Hogy beít a zóna.
Mert, hogy a galambom
Útra készült volna.

Tárcsületlenséggel
Lestem a szép napot
Mint a szerelmes pár
Az eskető papot.

A peronon állók...
Epedve gusztlók...
A vonat kezd állni...
Hajh! ki szállt ki onnan?
A tant, meg a mámi...

Ernő

Egy kis körút a — hazában.

B. Gyarmat, Budapest, Trencsén, Teplécz, Csorbai tó, Tátrafüred, Poprád, Huszpark, Kassa, Budapest, B. Gyarmat.

(Folytatás.)

III.

Az út Poprád-Felkától Tátrafüredig egyenes és igen jól gondozott: Nagyszállóktól kezdve pedig mindkét oldalt fenyőktől szegélyezett. A felkai és n. szaloki határban a híres szepesi borsó és a még híresebb szepesi fehérneműhöz való len, roppant mennyiségben termeltetik. Alig lehet egyebet, mint borsó és len táblákat látni.

A Tátrafüreden első dolgunk volt lefeküdni, hogy a szó szoros értelmében megdermedt tagjaink a nap előre látott fáradalmához rugókonyságnak visszanyerjék, 10 óra felé a honi (sváb) banda zenéje (Rózsa Jani bandájával kassáról csak másnapra vártak) felélesztvén bennünket, kikészítettünk a hegységbe. De előbb kissé körülnéztünk a és Új-Tátrafüreden. Mindkét fűrdő téve van azebbnél szebb villákkat és már ottlétünkör is az elődényben igen élénk volt.

Azután első útunk a fenyves erdőn keresztül a tarpatuki völgy fölött fekvő Róza menházhoz vezetett, a hol meg is ebédeltünk. A vendéglősök a monopoliumnak dacára igen udvariasak és figyelmesek.

A Róza menház házában az emléktárgyak vala-

mivel drágábbak, mint Csorban, de még drágábbak a három Tátrafüreden, a hol 800 frt évi bérért Maurer Kassáról kizárólagos árulhatási joggal él, helyesebben mondva visszaél.

Egy kis zápor eső a Tátrában nem ugyan ritka, de mégis érdekes látvány. Nekünk kijutott belőle, úgy hogy utunkat csak 2 óra múlva folytathattuk a víz-esékekhez ilyen van összesen négy: az első nem nagy, de annál impozánsabb a 2-ik és a 3-ik, legnagyobb azonban az utolsó, mely a Rajner házon túl van; ehhez már csak magam kapázkodtam fel turista bot segítségével, előbb azonban a Rajner ház melletti vendéglőben meguzsonáztunk. Az utolsó vízeséstől 3 negyed órányira van az út; ide az idő előre haladottsága miatt már nem mehettünk.

Posztionkból legjobban láthatók a Gerlachfalvi csúcsot, melynek orma és szakadékaival vannak hóval és legmagasabb csúcsát többnyire köd és felhő borítja; mi miatt csorbai poroszainkat, kik vezetők kíséretében már délben indultak el a Rajner háztól, távcsővel is csak néha-néha láthattuk egyenként a sziklák kiszögeleseinél felbukkani.

A és Alsó Tátrafüredet egy igazgatóság kezeli és ennek irodájában fizetetik a szállás és kiszolgálási díj. Az igazgatóság minden egyes tagja a legnagyobb előzékenységgel viseltetik meg az olyan túzó vendégek (Flug-Gast!) irányában is, mint mi voltunk. Minden felvilágosítás készséggel megadatik. A díjak igen mérsékelték, különösen június, július hónapokban; a fő-szezonban természetesen magasabbak.

Hát Istennek betegek nem lévén, a tárdókat csak megnéztük, de nem használtuk.

Este 7 órakor még betértünk Alsó Tátrafüredre; ez a 3 T. fűrdő közül az legegénysebb valóságos mágnás fűrdő. Ide azonban több egészséges, mint beteg ember jár.

Mintthon reggel a Kassa felé induló vonathoz kocsit kapni nem lehet, kénytelenek voltunk éjjelre Poprádra menni.

Itt volt még annyi időnk, hogy a Husz parkot megnézhettük. Ez a város szélen fekvő és igen nagy terjedelmű, üdülő és fűrdő hely, hol igen sok idegen szokott nyaralni. A híres Huszapó már nem él ugyan, de azért utódai nem kevésbbé igyekeznek a vendégeket kielégíteni. A parkban lévő arcesarnokban a tátrafüredi emlékek igen jutányos áron kaphatók.

Poprád maga is igen élénk kis város; a takaré-

pénztár épülete pedig, gyönyörű szép kertjével, palotának is mondható.

Igen sajnáltuk, hogy időnk nem engedte, megnézni Poprádon a Husz parktól nem messze épült Tátra muzeumot, melyet a Tátra egyesület alapított és tart fenn, és Felkai a szepesi női kézi ipar műhelyt.

Különösen a szepesi vendéglők fehér és ágyneműm lehet észrevenni, hogy a jó és szép fehérneműk hazájában vagyunk. Azonfelül a Poprádi „Tátra” vendéglő jelentékeny comfortja miatt is megérdemli a fel-emlést.

Más nap reggel megállapított uti tervünkhöz híven Kassára robogtunk.

Ha a jó embereket az Isten is szereti, akkor mi jők vagyunk, mert míg Podrádtól Abosig folyton szakadt az eső, innen Kassáig már a nap győzött a felhőkön, és itt az eső után annál kelemesebben esett a fél napi tartózkodás.

Nem czélom Kassáról leírast közölni, tehát csak az országos hírű dómról említem meg, hogy négy év előtti utolsó otlétemkor egy negyedrésze már restaurálva volt, most pedig készen van a kisebbik fele; valószínűs titypuszi munka, darabkát, darabka után egészen a régihez híven utánozni! A mellett az a tengersek szobor és slomborin! Ha így halad, készen lesz 12—16 év múlva.

A dómot kívül, tenger sok cseledjéről és katonáiról Kassa ép úgy híres lehetne, mint szivarjairól és sodarjáról. Hogy ez észleletet tehettük, annak a vasárnapi ünnep is oka lehetett. A járdákon mozdulni nem lehetett a katonáktól és cseledektől. Az elegáns közönség ilyenkor a városi szépparkban sétálgat; a nap hátralevő részét mi is aztán itt töltöttük.

Kassáról vasárnap éjjel utaztuk Bpestre; itt nem lévén különös elintézni valónk, a központi pályaudvarból egyenesen az osztrák magyar államvasutak indóházához hajlattunk ki és a 9 órai vonattal Vácra robogván, hőtőn este hazaérteztünk.

Ime láthatják nyájás olvasóim, hogy rövid idő alatt és mondhatom kevés költséggel jó, nagy darab utat lehetett megtenni; hát még most a zona tarifa mellett; csak meg kell szívtetni, a mit Vértess a tarpatuki vendégkönyvbe írt.

As ember élete a faház hasonló
Mely ma virul, holnap fellegel a hó!

Darvas Armin.

Nyelvünk és irodalmunk.

S amennyiben Hont jeles íjai élénk részt vennének a közügyek intézése körül, bizonyára a legmagasabb fokig is befolyást gyakorolhatnának a köztársasági ügyekben, ép úgy mint most az egyesben.

Van e szegény hazának annyi sok más igazi baja, amiket gyógyítani, kiheverni kellehe: miért csinálunk tehát még magunknak képzelt bajokat is? S miért vonjuk el polgártársainkat hasznos munkáiktól oly szer-vezkedéssel, melyet az ipolysági népgyűlés contemplál és pedig már most, amikor ez a kérdés még messze áll a napirendre tűzéstől.

Nem lenne-e üdvösebb: bevárva az időt, azután inkább majd együttesen értekezünk a felett hogy a két szomszéd megye jól felfogott közös érdekei mit igényel-nek? Erre kérünk kedves szomszédainkat elfogulatlan választ.

Javaaslat.

az 1848. előtti nemzeti alkotmányunk az 1848-ki jog-egyenlőségi törvényekkel való összhangzásba hozatala s ez által egy eszményi alkotmányunk megalkotása tárgyában.

írta: BODNAR ISTVÁN.
(Folytatás és vége.)

Az ily módon megválasztott, remélhetőleg jeles megyei tisztviselők, hasonló módon szervezzék azután a községeket: a melyek főnökeit szintugy élethossziglan kellene megválasztani.

Azt határozottan tagadással hozom, hogy szabad és titkos szavazással, korlátozott kijelölés, a minősítvény szigorú megszabása s megtartása, és élethossziglani vá-lasztás mellett jelesebb tisztikart ne lehetne összeállítani, mint állami kinevezés után; a mi tág kaput nyit a protectionnak; megteremti az állami összpontosítást és mindenhatóságot, s így sirját aza meg az alkotmányos szabadságnak.

Jegyezzük meg, hogy csak az a alkotmányos sza-badság, mely a személyes joggyakorlaton alapul, köz-velenül a hol lehet, vagy közvetve, midőn mások le-hetetlen; de a polgárnak saját lábán kell járnia, saját eszével gondoskodnia és községileg úgy mint megyeileg, élő iskolákban, a közgyűlésekben kell alkotmányos pol-gár-ra kiképeztetnie. Tehát vagy önkormányzati alkot-mány, vagy absolutismus. Minden egyéb csak freccmü; legrosszabb állapot pedig a nem felelős parlamenti ab-solutismus.

A magyar ősi alkotmány, a jogegyenlőség alapján reformálta, nagy fölénnyel bír meg az angol alkotmány fölött is; mert ezen alkotmány szerint nem a népgyű-lések alkotják a közvéleményt, melyekben gyakran a legjobb polgárokat is záptojásokkal s kövekkel megdo-bálják s életüket is veszélyeztetik: hanem országzsera a vármegyék közgyűlései és így az összes népesség színe java, a törvény által kellőkép megvédelve, tanácskozik és határoz a haza sorsa fölött.

Két-hangzatos ellenvetést hallottam ezen nézetek ellen fölhozni. Első az, hogy a képviselő-választás e szerint nem volna közvetlen. Erre az a feleletem, hogy igenis nem lenne, mert az összes egyenjogositott népre nézve a közvetlen és személyes joggyakorlat physikai lehetetlenség. De én meg azt kérdezem, hogy a jog-egyenlőségnek s az általános szabadságnak nem jobban megfelel-e az én javaslatom, mint az 1848: V. ideig-leles törvény, s annak későbbi foltozásai? és nem ha-szonlatlanul jobb-e az én javaslatom, mint a mai er-kölesten követválasztási gyakorlat? Hasonlatlanul jobb.

A másik ellenvetés pedig az, hogy a megyék által választott képviselőház, nem képezne parlamentet. Úgy látszik, hogy a kifogásoknak nincsenek tisztában a pa-rlament lényege iránt. A parlamenti felelős kormányzat az, midőn a törvényhozás többsége által hozott tör-vényt, az alsóház többségéből választott, és így homo-gen elemű kormány hajlja végre; nem úgy mint az 1848. előtti udvari cancellária s helytartó tanács; me-lyek kizárólag a koronától függő kormányzások lévén, a hatalomnak nem tetsző törvényeket soha sem haj-tották végre; s így csak az ország sérelmei szaporod-tak. Hát a megyék által választott képviselőháznak nincs többsége? Hát az ily többségből választott kormány nem lesz megbízható? Hát a képviselőháznak, a nem-zet akarata ellenére is absolut hatalommal kell bírnia; s oly tagokból kell megalakulnia, a kiket nem a nem-zet választ titkos szavazattal, hanem a hatalom meg-vezetgetés után is, ha kell, hogy azután velük tetsze-szerint rendelkezessék? Az a legjobb törvényhozás, melynek intézkedései a nemzet egyetemének vagy döntő többségének akaratait fejezik ki; s így a vármegyék és helyhatóságok lelkesedve hajtják azokat végre.

Nem először szólalok föl hazám ezen életkérdésé-ben; de az igénytelen polgár szavai elhangzottak a pusztában. A legutóbbi követválasztás, melynél a kor-mány pártatlansága nagy hűhóval hirdettetett, de ugy a kormánypárt, valamint az ellenzék is kisebb-nagyobb mérvben mind vétettek az erkölcs s a törvény szigorú szabályai-ellen, kiabrándított és beigazolta, hogy a hiba nem a pártokban, de a rendszerben fekszik. Itt van te-hát a tizenkettődik óra; s itt van az öt éves ország-gyűlési ciklus, hogy térjünk meg országosan. Ne imád-junk idegen isteneket, ne áldozunk idegen oltárokon; de bűnbánólag karoljuk föl az áldott ősi alkotmányt; kövessük ezen életkérdésben Kossuthnak, a megyei rend-szer bálványozójának bölcs tanácsát; és akkor be fog teljesedni Széchenyi jó-lata, hogy Magyarország nem volt, hanem lesz.

Ha a népre nézve, a multban igen szomorú em-léku conservatív párt megújodva ismét föltámad és programul az ősi alkotmányunk s a megye-rendszer-nek reformját s visszaállítását fogadja el, és kibontja a zászlót, melyen e nagyjelentőségű szó lesz felírva, „au-tonómia”: akkor a haza legjobb s legértelmesebb íjai-nak tekintélyes része, előbb vagy utóbb pedig a több-sége ezen zászló alá fog térni. Adja Isten, hogy így legyen.

A véderő törvényjavaslat tárgyalása alkalmával felbuzdult az egész magyar-nemzet, mivel abban nyelv-venek csonkítását látta. Mi örültünk a tüntetésnek — nem politikai okból — hanem azért, hogy a nemzet ez alkalommal tudatára fog ébredni annak, hogy a nem-zeti nyelv minden nemzetnek legfőbb kincse és an-nak művelése legszentebb kötelességei közé tartozik.

Azonban azt vagyunk kénytelenek tapasztalni, hogy a mily hirtelen fellebbegott a nemzet lelkesedésének tüze akkor, épen olyan hamar ki is aludt. Akkor az ország megbotránkozásának oly kifejezést adott, hogy annak zaját egész Európa meghallotta, de ma pihen mindenki s talán évtizedekig nem jut eszébe senkinek sem, hogy a nemzeti nyelv annyira el van hanyagolva nálunk, mintha e nyelvet senki nem beszelné a föld hátán.

Bármely nemzet hanyatlását semmi sem mutatja annyira, mint az, ha nyelvet nem képes eléggé becsülni, nem igyekszik azt szépíteni, terjeszteni és szabályozni. A nyelvet folyton tökéletesíteni kell, mert az olyan valami, melyen mindig van újítani, javítani való. E végből ok-velten szükséges oly szabályok alkotása, melyek egyőn-tetűséget kölcsönözzenek a nyelvnek. Szükséges annak terjesztése, mert csak az a nép érti meg egymást, vi-seltetik rokonszenvenvel egymás iránt, mely egy nyelvet ért, egy nyelven beszél. A nyelv olyan összekötő ka-pocs, mely nemesek az egyéneket, hanem azoknak ér-dekeit is összefűzi. Azon nemzet lemmaradása soha nem biztos, mely nem törekszik nyelvét a beleolvadt néptörzsekkel megismertetni, ha lehet beszéltetni.

Nemzeti nyelvünkben annyi még a fogyatkozás, hogy annak kijavítása sürgős és fontos kötelességünk. Tapasztalhatjuk, hogy minden nemzet igyekszik nyel-vére nézve oly szabályokat alkotni, melyek általános-ságban fogadtassanak el. Nálunk mindenki az önalkotta szabályok szerint beszél és ír. Ez olyan óriási hiba, mely nyelvünknek tökéletesítését nagy mértékben aka-dályozza.

A nemzeti nyelv tökéletesítését leghathatósabban az irodalom emberei eszközölhetik. Ok vannak hivatva arra, hogy a legjobbnak elfogadott szabályokat termé-kek által az olvasó közönséggel megismertessék. Mit tapasztalunk? Azt, hogy a nyelv szabályaival az írók legnagyobb része nincs tisztába, vagy ahöz alkalmaz-kodni nem tartja kötelességének. Egy értelmes olvasó ma olvassa egyik író munkáját, tanulmányozza annak írási módját, felteszi magában, hogy ahöz alkalmazkodni fog; de holnap más írónál mást tapasztal és így el-igazodni nem képes, legtöbbször a helytelenebb utat követi.

Mindenesetre a nyelv hátrányára van az is, hogy az írói pályára ma sokan lépnek hivatás és ismeretek nélkül. Az irodalom terén sok olyan főczmunkával ta-lálkozunk, melyek szégyenére válnak szerzőknek; szé-gyenére irodalmunknak és karára az olvasó közönség-nek. Ma szabad a világ mindenkre nézve, kiki azon a pályán keresi kenyerét, amelyiket kedveztéknek tart magára nézve. Ebből indulnak ki sokan és azt mond-ják, az írói pálya is olyan, mint más pálya, csak sze-renese kell hozzá. Jókat regényt ír. X. verset farag, melyet a vásári ponyvákra szánt. Egyiknek drágább a munkája, de a másiké is elkél. Egyik a kivált olvasó közönség számára ír, a másik nem törődik senkivel és semmivel, csak arra gondol, hogy vevője akadjon.

Az irodalom avatott emberei sajnosan tapasztal-ják, hogy az olvasó közönség nem bírhatja műveiket. Az írók legremekebb munkáit a könyvkereskedések pol-czain látjuk heverni. Ez bizony valósággal ekként van. De ennek nem a közönség oka egészen, hanem azok a visszafordulások, melyeket az irodalom terén is tapasztal-hatunk. Elkél a ponyvai termék, mert olcsónak látszik és olyan borzalmas valótlanságokat mesél el benne a láng-esző szerző, hogy a nép élvezettel olvassa. Ezek ter-jesztik a babonát, tudatlanságot, megirásukhoz nyelv-tani ismeret sem kell, legföllebb ügyes áru, a ki dicsérni tudja, szükséges hozzá, akkor biztos a siker.

Már a felett nem is bosszankodunk, ha látjuk, hogy a főczművek nyelvtani hibákkal vannak tele, de az mégis érthetetlen, hogy a terjedelmesebb irodalmi dolgozatok, hírlapok közt sok annyira hibásan van írva nyelvtanilag, hogy minden értelmes olvasó megbotrán-kozik miatta. Ha már a nyilvánosság elé lépnek, az ilyen „írók” ne sajnáljanak annyi fáradságot, hogy a nyelvtan legszükségesebb szabályait betanulják.

Maguk az írók megbocsáthatlan hibát követnek el azzal, hogy dolgozataikat nem szerkesztik tiszta magyar-sággal. Ha azt akarják elérni, hogy munkájukat meg-értse a közönség és általa a nemzeti nyelvismeret ter-jesszék a nép között: irjanak a magyar közönségnek magyarul. Ami nyelvünk nem annyira szegény, hogy szavai ne volnának különféle fogalmak kifejezésére. Miért van tehát, hogy a tudományos, szépirodalmi termékek, a hírlapok stb. tele vannak idegen szavakkal és kifeje-zésekkel? Nem másért, minthogy ezáltal az író több nyelvtani való jártasságát akarja föltüntetni. Ez pedig sok embert visszatart a könyvek vételeitől és olvasásá-tól, de a nyelvnek sem lehet előnyére.

Valóban ideje volna már a nemzeti nyelvvel ko-molyabban foglalkozni, mert a mostanában tanúsított közöny mellett nyelvünk nem fog tökéletesedni ugy, amiként azt e nemzeti kincsünk megkívánja. Mindenek előtt alkossanak az academia oly szabályokat, melyek általánosságban legyenek elfogadhatók. E szabályok sze-rint irassanak nyelvtanok az elemi- és felsőbb iskolák számára. Az írók alkalmazkodjanak az általános szá-bályokhoz és kerüljék az idegen szavak használatát. Így remélhető a mostani törhetlen állapot megszüntetése.

(Sz. S.)

Alispáni jelentés.

(Folytatás.)

A katonaság beszállásáról alkalmas férő he-lyekben 1888. év folyamán történt változások kimuta-

tása a m. kir. honvédelmi ministerium által elrendel-tetvén az 1889. XXXVI. t. cz. 9. §-a értelmében ezen változások kipihatólása eszközöltetett. Mely eljárás ered-ménye szerint a nögrádi, losonezi, gácsi, főleki, sziraki és b.-gyarmati járásokban a mult évfolyamán változás nem történt. Mig a szécsényi járásban és Losonez rend-tan. város területén előfordult változásokról szóló kimu-tatás a m. kir. honvédelmi ministeriumhoz felterjesztetett.

A jogezim bírálati ügyek, melyek átvizsgálása ez ideig háttaskörömbé tartozott, innenul a sorozó főtiszt-viselők s illetékes parancsnokságok által egyetértőleg s illetékes parancsnokságok által egyetértőleg s illetve együttesen lévén elbírándók ez által hivatalom mint-egy 1000 drb ügydarab átvizsgálásának terhetől szaba-duland anélkül, hogy járási főszolgabírákra az eddigi-nel nagyobb terhelést haríttatnék.

Közbiztonsági rendszertünk állapotát a m. kir. esendőség által hivatalomhoz havonként át tenni szo-kott eseményi jelentésekből következő adatokkal világi-tom meg Bűnügyi fejedelmés tétélt lopás miatt 122, esendháborítás miatt 3, hatósági közeg elleni erőszak miatt 4, súlyos testi sértés miatt 9, gyújtogatás miatt 7, rablás miatt 1, emberölés miatt 5, betörés miatt 3, orgazdaságért 3, utonállásért 1, betöréses lopásért 4, gyilkosságért 2 esetben.

Kihágási ügy hivatalomban felülvizsgálat alá vé-tetett 38 drb, melyből közbiztonság elintéztetett 3, ki-rályi bíróságok illetőségi körébe utaltatott 4 s ekként érdemileg elintéztetett 31 drb. Másod fokban hozott ítéleteim közül felebbzetett 8 drb, melyekből 5 drb indokaiból jóváhagyatott, pótlás végett vissza küldetett 1, megváltoztatott pedig 1 drb a kihágás minősítése s 1 drb a pénzbüntetés mérvének kiszabása tekinté-lében.

Tudomást szerezvén a koldusok és csavargók ál-tal veszélyeztetett közbiztonságról nem késtem megfe-lelő rendelkezéssel ugy községi előjáróságokat mint já-rási tisztviselőket is a koldulás és csavargás megszü-n-tetése körül reájok kötelezettségeik pontos be-tartására utasítani. Hogy pedig rendeletem végrehajtá-sáról biztos tudomást szerezhessek felhívtam volt a esendőr szárny parancsnokságot, mikép rendeletem vég-rehajtása körül tapasztalandott mulasztásokat hozza tu-domásomra. Minthogy pedig ez ideig ez irányu panasz nem tétélt, himnem kell, mikép a közbiztonság érde-kében tett intézkedésem végrehajtása körül az arra hi-vatott ügyezők kellő erély és éberséggel járnak el.

Az elmúlt év november hava elejétől e hó else-jéig 75 tüzeset fordult elő, melynek keletkezési oka a megejtett nyomozások szerint 1 esetben gondatlanság, 2 esetben véletlen, 7 esetben gyújtásnak lón megáll-pítva, míg 62 esetben kipihatólható nem volt. A be-jelentett károk összege 38739 frt 92 kr, melyből a biztosított javak értéke 26258 frt 20 kr képvisel. A legkisebb kár összege 30 frt s a legmagasb 5700 frt volt.

Mult őszi közgyűlésünk határozásához képest Gö-mörvármegye Klenóc tűzkárosultjai javára elrendelt könyörödomány gyűjtés befejeztetvén 352 frt 86 krnyi összeget eredményezett, melyért a nemesekből adako-zóknak ez uton is hálás köszönetemnek adok kifejezést.

Az elmúlt év végegye phyloxera zárlat alá helye-zett községek újabb csoportosítása eszközöltetvén vármegyéink összes vészlepte községei az eddigi budai cso-portban meghagyattak.

Az eddigi infficiált községeink száma 84, melyből 1888. évben 22 községben lón a phyloxera jelenléte megállapítva s így egy év lefolyása alatt a növedék a 25 0 a -it is meghaladja.

(Folytatása következik.)

NYILATKOZAT. A „Nögrádi Közlöny” 2-ik számában Mihalik János úr jónak látta rólam azt írni, hogy a „Nögrádi Lapok” hasábjain az ő lapját én vettem volna bírálat alá. Ezzel határozottan kijelentem, hogy M. úr téved. Én 28 év óta kizárólag csak közügyekről írok; jól-e vagy rosszul? nyugodtan bírom a tisztelt olvasó közönségre. Szolgáljon ez válaszul Brankovics György úrnak is.

B.-Gyarmat, 1889. Augusztus 23.

Reményi Károly.

Hírek és Különfélék.

A király átvándorlásának születésnapját augusztus hó 18-án egyházi fénnel ültük meg. A helybeli róm. katho-likus templomban jelen voltak az összes törvényhatósági kir. bírósági, ügyészégi, pénzügyigazgatósági valamint a helyhatóság képviselői s a kir. honvédtisztikar, az önk. tűzoltók és egyéb testületek. A vármegye jelenlegi ve-zértisztviselője Tihanyi Ferenc főjegyző és még néhányan diszmagyarban jelentek meg. A nagymisén nádó Hottavinszky Károly phénász úr pontifikált, s a kar-nagy urakólónk szerencses országslásért zengzetes éne-keket hangoztatott az egek Urához. Míse alatt a kir. honvédség sortűzekkel szalutált, míse után pedig a ha-tóságok főnökei előtt meglepő katonás magatartásban lépdelt el. Bátran el merjük mondani, hogy ő felsége a királynak is gyönyörűsége telt volna benne, ha látja ez áczel-idegzetű hadfiakat. A középületek a nap jelen-tőségű fel voltak lobogóva.

Szent István első királyunk születését is hagyományos hű-séggel díszesen ültük meg Balassa-Gyarmaton. A temp-lomok, középületek s a magánházak egy része lobogó díszben üszött. S még allig ötötte reggeli 9 órárt, mi-dőn a helyben átkomazó m. kir. 16-ik honvédfeldan-dár egy százada, már teljes díszben, zászlóval s a hon-vedek fővege csakóinál cseregalyacsakkal, Tóth Sándor százados úr vezénylete alatt a főuton felvonult a kath. templom elé. Majd az önkénytes tűzoltók dísz-esapata szintén zászlójával Komercell Gyula osztály parancsnok vezetése alatt a templomban a szentély előtt foglalt sor-faladt. A magisztratusi padokban pedig a megye része-

nál ott láttuk Baintner Arnold első aljegyzőt, a város részéről pedig a bíró urat és több más előjárt. A honvédszázak egy része Wizer Mihály őrnagy uralta sőtén az első sorokban foglalván helyet. A szent mise előtt Rüdó Hoffovinszky Károly plebános úr hazafias szellemű alhatott s a haza polgárait a vallásosságra intő szép, szent beszédet is tartván. Míse alatt, mely egyszersmind szentségkítetéssel volt összekötve, a honvédszázak többiből sorfűzet álltak, a városi rendőr pedig mozsár ágyulövésekkel felelt, a khorusról zengzetes, harmonikus ének-zenet hallottunk Szkladányi Károly egyházi karnagy dirigálása mellett. A szókoltat énekelték Liebsich Hermin (Bécsbő) Kubányi Mariska és Szkladányi Terezi a „Lévy Ferenc és Sárközy Sándor urak. Engeszei Mátyás „Pater noster“ terzettjét; Kupis Natalia k. a. (zongoraművész Budapestről), Biszterszky Kázmér és Szkladányi Károly urak.

Hírnév. Pászton Kaufman Gyula odaváló kereskedő e napokban jegyezte el Szilassy Fanni kisasszonyt, Szilassy József pásztoi földbirtokos kedves és szépleányát. — Rosznák István ludányi körjegyző eljegyezte Andrákócsy Irma kisasszonyt. — Huszár Henrik es. kir. t. tiszt állatorvos, nőgrádmegyei tb. és szécsényvárosi állatorvos e hó 18-án váltott jegyet Grosz Ilonka kisasszonnyal Vácra.

Előleptetés. Az ismerősöket bizonyosan érdekelni fogja azon örvendetes hír, ami a hivatalos közlöny aug. 16-ki számában közölve volt. Ugyanis Györgypál Ferenc őrnagy úr alezredessé, Kovács Sándor és Banésik Pál 1-ső osztályú századosokká léptettek elő.

Áthelyezés. Máté Endre urat, kir. pénzügyi fogalmazót a m. kir. pénzügyminiszter úr hasonló rangban Budapestre nevezte ki, s így ő és szép kis családja már legközelebb városunkat elhagyják; sajnáljuk távozásukat, más részt azonban kívánunk nekik minden jót, előmenetelt a fővárosban.

Braumüller Sándor úr, hontúfalusi földbirtokos azon örvendetes esemény alkalmából, mely családját két bájos s kitűnő műveltségű leányának férjhezmeneteléből érte, a kis-csalomját evang. egyháznak a maga részéről 100, neje szűl. Lackner Etelka özvegysége részéről 100, anyósa Lackner Soma özvegysége részéről 100, leányai: Etelka, férjezett Schöpplin Györgyné részéről 100, Ilona Vajda Miklós özvegysége részéről 100, Ida és Klára menyasszonyok részéről 100—100, összesen 700 frtot adományozott. Kicsalómja az áldott emlékeztű Tihanyi család birtokváltozása óta nem részesült ilyen, galóban fedjedelmi adományai jótéteményében. Vajha e nemes példa egyházunk többi tehetősi családjainál is követőkre találva! Fogadják a nemes szívű adományozó e helyen is a hitközség szívből fakadó háláérzetének nyilvánítását; aki egyházán segít, azzal Istennek kedves áldozatot hoz.

Gr. Dégenfeld Lajos főispánunk ömeltősége névnapján Szárakon ma aug. 25-én számos tisztelő jelenik meg a grófi házában hol a névnapi ünnepély a szokottnál nagyobb szabásban tartatik meg.

Exaltáció crucis. Kubányi Lajos úr festőművészetéről újabb adatot közölhetünk. Ugyanis nevezett festőművészünk, aki a Madách arcképek lefestésével is megbízva lón a Madách emlékügybizottság által, a gácsi róm. kath. templom oltárképének kiállításával biztatott meg. Kubányi ezen megbízásnak teljes mértékben megfelelt, mert művészi esztéje oly képet teremtett a gácsi templom oltárára, hogy az a művészi kritika legkényesebb igényeinek is megfelel. Thémája is igen jó volt; ezen thémát Miesl Zsigmond gácsfalvai derék plebános urral együtt alapították meg. A théma az, hogy a keresztényiség szent jelvénye: a kereszt képmen is felmagasztalassék. Ez esz igen sikerült. A szentképet szept. hó 15-én nagy ünnepélyességek mellett fogják teleplezni és felszentelni. Megjegyzendő, hogy özv. gróf Forgách Antalné kegyes adományaiból a templom is újból restauráltatott.

Nőgrádmegye legközelebbi rendes közgyűlése szept. hó 10-én fog megtartatni. Ezt megelőzi szept. hó 9-én az állandó választmányi ülés. A közgyűlés utáni napon vagyis szept. hó 11-én a közigazgatási bizottság ülése lesz megtartva, melyen alkalmunk lesz már az előző közgyűlési napon megválasztott közigazgatási bizottsági új tagokat is szentlelhetni. Ugy értesülünk, hogy gr. Gyürky Ábrahám volt főispánunk, aki most a legnagyobb megelégedések között, boldog családi körben tölti el Kisterén néj napjait. — egy hangulag lesz bevándozva a bizottságha. — A másik megválasztott helyre több jelöltől van szó, s úgy értesülünk, hogy a pályázók egyike Szontágh Pál excellenciájja is. — Kivüle pályáznak még: Hanzély László kir. tanácsos és Kövy Tivadar urak.

Berezető szerencsétlenség történt Kisterénben. Ugyanis Borbás György, egyike legjobb körjegyzőinknek, 16 éves fiával vadászni ment. A fiú az apától más irányt vett, de néhány óra múlva összekerekültek. A fiú faradtan egy bokor mellett ledült, a közelébe apa a bokorban mozgást vett észre, a bokor felé duplázott; a „jaj“ kiáltásra a bokor felé sietett az apa, s ott a fiút halva találta. A fiatal szerencsétlen gyermek temetése aug. 20-án Kisterénben nagy részvét mellett ment végbe.

A „nőgrádmegyei napló“ igen díszesen lesz kiadva. A naplóban előírással mellett meg fognak jelenni; gr. Gyürky volt főispán, gr. Dégenfeld főispán és Seifovszky János alispán sikerült arcképei is. — Illó lett volna levenni országgyűlési képviselőnknek is, de úgy tudjuk, hogy ezen technikai művelet a költségek nagyságán akad meg, s így csak az 1891-diki naplóban lesznek megörökítve.

Érdekes esemény Szárakon. A nőgrádmegyei tanterületi tantestület f. augusztus hó 28-án tehát most szerdán Szárakon tartandó közgyűlése alkalmával a tanítói árvaalap javára az evang. iskola-termeben táncszal egybekötött zeneestélyt rendez, melyen a vármegye igen sok helyéről és így bizonyára városunkból is sokan készülnek. Ajánljuk részünkről is e mulatságban való tömeges részvételt nemcsak a jótékony cél, de a társadalmi kedélyes mozgalom érdekében; a szárakiak mindig kiűntek szíves látásuk és jó szórakozásuk által. Szé-

mélyjegy 1 frt, családijegy 2 frt. Felülfizetéseket közszó-

A polgári iskolai beiratások aug. hó 31-én és szept. 2. és 3-án fognak megtartatni, és pedig délelőtti a fiúk s délután a leányok részére. A beiratáshoz először jelentkező tanulók tartoznak szűlők vagy gyámjuk kíséretében jónni és az iskolai bizonyítványon kívül a himmlőltási és születési bizonyítványukat is elhozni. A fölveteli és javító vizsgák szept. 4-én, a magánvizsgák szept. 5-én lesznek. Tanévnyitás szept. 5-én d. e. 8 órakor a fiú és d. u. 2 órakor a leányiskolában. A később jelentkező tanulók csak a mulasztásnak alapos igazolása mellett és a már tanultakból tett sikeres vizsgáttel után fognak fölvetetni.

A helybeli állami el. népiskolán az 1889—90-ki tanév szorgalmi ideje szeptember 2-án veszi kezdetét. A beiratások augusztus 31-étől szeptember 14-ig tartanak. Felvételnak 6—12 éves fiú gyermekek vállás nélkül. Evi tandíj 3 frt beiratási 30 kr. Hatosági bizonyítványval igazolt szegény tanulók a tandíj fizetés alól fel vannak mentve. Az igazgatóság.

A patvari el. óvodára néhai boldog emlékeztű b. Pongrácz Anzelminé szép alapítványt tett, mely alapítvány — a megye felügyelete alatt, a község által takarékpénztárilag kezeltetik. Vajjon nem volna-e itt az ideje, hogy elvegre hozzátámnak az illetők az intézet felállításához; telek és ház is van már, ha nem családunk biztosítva. Véleményünk szerint a halogatás mulasztás. — Szkladányán szintén érdemes lenne, ha más-kép nem vármegyei intézkedés mellett állítani fel óvodát fűlő Patak János esperes-plebános úr követhetné a vadkerti és a gácsi esperes-plebános urak jó példáját.

Diferitis Szentistvárosában oly nagy mérvben dühöng, hogy rövid pár hét alatt az 50-et túlhaladja az elhunyt gyermekek száma, a város előjárósága érélyes intézkedéseket tesz a járvány elhárítására.

A b-gyarmati iparos segédok saját pénztáruk javára a podiuzsányi erdőben ma nyári mulatságot rendeznek, melyet az iparoság minden barátjának meleg pártfogásába ajánlunk. Személy-jegy 80 kr, családijegy 1 frt 50 kr, de felülfizetéseket is közszónnel fogadnak. A díszes meghívón e szép jelkéket olvassuk: Isten áldja a tisztos ipart! Munkásság, szorgalom! Barátság, egyetértés! Testvérség és szeretet! Vajha e szép szavak köztünk meg is testesüljenek.

Halálhír. Zimányi Zsigmond eszései körjegyző aug. hó 18-án 43 éves korában hosszas szenvedés után elhalt. Béke poraira.

Intérl a szűlőknek. Szent-István napján temették el Naszáli Jánosné 4 éves kis leányát, aki a mult hét húvösebb napjaiban míg édes anyja napszámban máshol mosni járt, magára hagyatva az Ipolyban fürdőzvéen meghült és aztán hamarosan itthagya későn már bänkódó anyját. Vajjon nem lett volna-e Naszálinénak szűlői kötelessége leánykáját mindennap az óvodába vinni vagy küldeni el? Hiszen tudva van, hogy ezen városi alapnevelő intézetbe a szegény gyermekek díjtalanul, ingyen járhatnak. Jó lenne az ily szerencsétlenség példát a belőle levonandó tanulság végett általánosan meg a szűlőkről is közzétenni.

A felvidéki magya“ közművelődési egyesület ez évi közgyűlése alkalmából, ugyanazon egyesület hontmegyei választmányja pénztárának javára Ipolyságon, 1889. évi szeptember hó 3-án Esti 8 órakor táncszal kapcsolatos hangversenyt rendez. Helyárak: Számozott hely az első sorokban 2 frt, a többi sorokban 1 frt. Állóhely 50 kr. Karzati szék 1 frt. Karzati állóhely 50 kr.

Imót vandál lakók. Nemrég voltunk kénytelen megróni ama barbár eljárást, melynek következtében a Zolyom felé vezető megyei utnak B-Gyarmat határába eső részén, különösen az ipolyi hidak mellett a szép nagy nyírtákat minden helyes ok nélkül, — nem tudjuk kinek rendeletére kíméletlenül, derékig, levagdalták; most meg már pláne a város utcaim is meglotranykózással kell tapasztalunk, hogy a távirda huzalok közelébe eső szép akácokat kobozta össze-vissza valamely hivataln hivatalos kéz. Jól tudjuk azt, hogy némi akadály képez, ha a faágak a huzalokba érnek, mely akadály tehát eltávolítandó, de meg lehet ezt cselekedni anélkül, hogy a fákat oly kíméletlenül ledorongoljuk, megkobbazzuk avagy nem érdemelné-e meg a városi civilizációra való tekintet, hogy fűrészzel közben hajtassák végre a szükséges lenyesés? De annak a hivataln hivatalos köznek szinte jobban esik, ha a fákon s így közvetve a sétáló közönségen is) megboszulhatja, kidühöngheti magát; pedig bizony a Deák-Ferenc utcében az akadályok nem is voltak még észlelhetők, s az eljárást előbb talán mégis csak be kellett volna jeleníteni a város-előjáróságnál!

A pekek öröklése, hogy pár hét előtt felszókótt kissé a gabona ára és így ök is jóval megrághathatták süte menyeket s a kenyeret. Azóta már perze a gabona árak ismét leszállottak, de a pekek maradtak a drágaságnál. El kelne itt egy kis hatósági beavatkozás!

A szent István napl orsz. vásár nem volt nagyon népes; és nem volt oleso sem, különösen sertés dolgában; pedig hát Németországból ki vannak tiltva rőfőző állatjaink! Felhajtattott szarvas-mirha 1655 — hó 553, — és birka 2801 darab. — Hogy a verekedést is, mely már rég nem volt, végkép el ne felejték, a Smiedl korezmájában kaptak össze keményen, és vérezték meg egymást helybeli földmíves legények vidékiekkel, még nem a rendőrök hívására vitték őket. Egyéb baj nem történt.

Sikeros mütét. E hó 10-én Alsó-Palotán eszéles közben Kratochwil Mihály 14 éves fia a gépjárgányának kerekéi közé esvén egyik laba térdén alól összezúzattott. Dr. Gerő Már városunk tehetséges fiatal orvosa a helyszínére meg aznap-kimenvén constátálta, hogy a fiút csakis mütét mellett lehet az életnek megmenteni; mely mütétbe a szűlők a legvégző pillanatba beleegyezvéen, azt nevezett kezelő orvos úr vezetésé s dr. Biró, dr. Feledi és dr. Héksch segédkezése mellett fenyesen sikerült, úgy hogy a fiú most már minden bajon túl van.

A míg él, barátja marad a „Köpes Családi Lapok“

című szépirodalmi, ismeretterjesztő, képes hetilapnak, a ki gazdag tartalmával, gyönyörű képeivel megismerkedett. E lap előfizetési ára egész évre 6 frt, félvve 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. s a kiadóhivatal (Buda-pesten, nagy korona-utca 20. sz.) melyhez az előfizetések legzélszerűbben postautalványon intézendők, kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatóvanszámokkal. A legújabb szám következő változatos tartalommal jelent meg: Nem az apja vére. (Történeli regény. Folytatás.) Sziklay Jánostól. — A haldokló költő. (Költemény. Emlékezés Reviczky Gyulára.) Apostol Bertalantól. — A hatvanas évek irodalma. (Rákosi Jenő színművei. Befejezés.) Tolnai Lajostól. — Gondolatok. Elemér naplójából. — Fialat szívvel. (Költemény.) Sajó Sandortól. — A papucshős. (Családi kép.) Kondor Lajostól. — Az anyákhoz leányaikról. (Folytatás.) Neményi Imrétől. — Ebrén alvajáró. (Regény. Folytatás.) V. Gaál Karoltól. — Mindenféle. A hét tükre. (Csevegés.) György lovagtól. Képeinkhez. Fürdői levél. (A magas Tátrából.) Tölgyesy Mihálytól. Humor. Képeink: A perzsa sah és kísérete. — Bedekovich Kálmán, horvát-szlavon minster és Bonnaz Sándor csanádi püspök arcképei. Melléklet: „Hölgyek Lapja.“ (Divatképekkel.) — A rongyos. Eredeti regény. Írta: Tolnai Lajos. E szépirodalmi lapot ajánljuk olvasó közönségünk szíves pártfogásába.

A meggyőztő hatalma. Világos bizonyítékok győzik meg a közönséget, hogy Warner Safe Cure-je az egyedüli hatásos szer vese- és májbaj, továbbá a vizeszervek bajai ellen, nemkülömben az ezekből származó minden egyéb bajok, nevezetesen rheumatizmus, köszvény, vizelelegység és gyomorhaj ellen.

Az emberiség legnagyobb része szenved e bajok egyikében. Warner Safe Cure-je kéznél van minden olyan családban, melynek kedves hozzátartozóinak egészsége.

Orvosok sikerrel alkalmazzák Warner Safe Cure-je, s mindenki kigyógyulhat általa.

Az alább közölt bizonyítványok és hálálkodó levelek minden kétséget kizárnak.

Bécs, IV. Freithaus.
Warner Safe Cure-ját családomban, valamint több más ismerős családban is jó eredménnyel használták, s kézs vagyok erről személyesen értesítést is adni.
Süd Rudolf.

Pechery, Schlau m. Csehország.
Kötelességemnek ismerem nyilvánosan is kifejezni köszönetet a miatt, hogy Warner Safe Cure-je gyomor-, vese- és májbajomból teljesen kigyógyított. Minetutána hét esztendeig a legborzasztóbb kínokat állottam ki, s ez idő nagy részét ágyban töltöttem kellett. A kezelő orvosok tehetetlenül álltak, a nem tudtak rajtam segíteni.
Prasek János, vendéglős.

Paks, Magyarország.
Örömmel értesítem, hogy Warner Safe Cure-jének kitűnő hatása van. Köszvényből és göröcsökből kigyógyult.
S. Bene István.

Utason, Magyarország.
Egy Bright-vesebajban szenvedő betegnek Warner Safe Cure-jével gyógyítottam, s kitűnő eredményt értem el vele.
Dr. Kircs Gyula.

Kralowitz, Csehország.
Warner Safe Cure-jével kitűnő eredményt értem el.
Sed Lidót, cs. kir. jegyző.

Krakko.
Warner Safe Cure-jének jó hatása van hólyagbajomnál.
Zaranszki Szaniszló,
cs. kir. főörv. irodafogaztató.

Königsberg, Eger m. Csehországban.
Indittatva érzem magamat, hogy minden szenvedőnek a legmelegebben ajánljam Warner Safe Cure-jét. Ezt a szert mindenki bizalommal használhatja.
Hosszabb időn át májdaganatban, epeköben, étvágytalanságban szenvedtem, fájdalmat éreztem a jobb oldalamban, szóval kín volt az életem.
Mintán minden más szer és a fődokura eredménytelen maradt, Warner Safe Cure-jét használtam s e szer hála Istennek teljesen kigyógyított.
Brandinó, divatárúsnő.

Bécs, VII. Myrthengasse 6 sz.
Az igazsághozhíven bizonyíthatom, hogy Warner Safe Cure-je nekem rendkívül használt, mintán minden más szer eredménytelen volt.
Erichar János.

Szeged.
Warner Safe Cure-je nekem nagyon használt.
Baross László, lélekész.

Pilgram, Csehország.
Warner Safe Cure-je öt évig tartó gyomorbajomból teljesen kigyógyított.
Národny Baranka,
háztulajdonosnő.

Belgrád.
Alulírott Warner Safe Cure-jét mindenkinék a legmelegebben ajánlhatom mint vértisztító szert, továbbá főfájás és szívdobogás ellen, mivel ez a szer engem e betegségekből teljesen kigyógyított.
Kijevics Katalin.

Warner Safe Cure-je kapható a „Salvator“ gyógyszer-tárban Pozsonyban. Török József úr gyógyszer-tárában Buda-pestben, s más gyógyszer-tárakban.

Horváth Danó,
felelős szerkesztő.

Uj villamos hasonszenvi esillagszerek.

(Electro Homöopathisch), hozzá való utasítások magyar, német és franczia nyelven Sauter A. Genfi (Sveicz) hasonszenvi központi gyógytárából. *Aróna-szappan, arcszépítő kenőcs, kölypör, mosdó vizek és szűlő elleni szerek, fogporok, fog-pasták, a hajhullás ellen kitűnő hajszesz, a haj ápolására különféle olajok és kenőcsök, foyesappok, szájevizek, minlenféle illatszerek.* Bel- és külföldi gyógybajok, friss toltató ásványvizek és ezeknek forrásterményei, fertőtlenítő anyagok stb. Kaphatók **Kisútt Ódön „magyar koronához“ olmozott gyógyszer-tárában B-Gyarmat.**

2344-2349. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b. gyarmati kir. törvényszék mint telekhelyi hatóság közli, hogy a b. gyarmati népbank igazgatósága mint végrehajtónak Dracay Lajos végrehajtást szavazó elleni 250 o. a. forint tökéltetés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a b. gyarmati kir. törvényszék területén levő, Vadkerten fekvő, a vadkerti 284. sz. t. j. b. 1-5. soroz. ingatlanokból B. 20. rendsz. alatt Dracay Lajos nevére írt jutalékra 717 frt kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi szeptember hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor Vadkert nagyközség házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverési szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 71 frt 70 b. kasszában, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában előírt óvadékhépes értékpapírban a kiküldött kezében letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt B. Gyarmaton 1889. évi június hó 26-ik napján a kir. törvényszék mint telekhelyi hatóság.

833-89. sz.

III. Árverési hirdetményi kivonat.

A szecsenyi kir. bíróság mint t. k. hatóság közli, hogy a kir. k. m. ár. végrehajtónak, Ferencz Ferencz végrehajtást szavazó elleni 128 frt 36 b. tökéltetés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szecsenyi kir. bíróság területén lévő Húgyag községben fekvő a húgyag 37. sz. t. j. b. 1-5. soroz. a. jegyzett ingatlan felére 464 frt, a f. 1. soroz. al. maradványföldre egészben 84 frt, a f. 2. soroz. alattira 72 frt, a f. 3. soroz. alattira 108 frt, a f. 4. soroz. alattira 44 frt, a f. 5. soroz. alattira 24 frt, a f. 1. soroz. alatti irványföldre 134 frt és a f. 2. soroz. al. szőlőre 64 frtban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1889. évi szeptember hó 16-ik napján d. e. 10 órakor Húgyag község házául megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverési szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának 5%-tőljárt kasszában, vagy a 1881. LX. törvényeikk 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ban előírt óvadékhépes értékpapírban a kiküldött kezében letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átsegáltatni.

Kelt Szecsenyben 1889. évi mártius hó 21-ik napján. A kir. bíróság mint telekhelyi hatóság.

501-1889. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közli, hogy az ipolyi kir. járás-bíróság 3065-1889. számú végzése által a b. gyarmati tákarék és hitelintézet javára Ondrejko Tamás ellen 100 frt-tóka és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 675 frtra becsült 135 kereszt buzából álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek a 3270/1889. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen, vagyis Közép-Palotán leendő eszközölésére 1889. évi augusztus hó 26. napjának d. e. 11 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozó az ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsárán alól is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 106. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kiűzetendő.

Kelt Ipolyágon, 1889. évi augusztus hó 6-án.

Balg Mór kir. bír. végrehajtó.

Hirdetés! A tolmácsi közbirtokosság tulajdonát képező pusztalóki és tolmácsi koresmaépületek a hozzá tartozandó réttel és földdel, szabadkézben eladók. Bővebbet a tulajdonosnál Tolmácson, posta Rétság.

Szabadalom-szám
XXI-2832

SZABADALMAZOTT

Szabadalom-szám
XXI-2832

Centrális czimbalom

és más mindennemű hangszereket saját gyárából ajánl

APPEL IG. hangszergyáros, Budapest, kerepesi-út 38. sz. alatt, (ezelőtt Gróf Károlyi-utca 557. szám.)

Részletes árjegyzék az összes hangszerekről ingyen és bérmentve küldetik.

Örökeladási hirdetmény.

Az esztergomi méltóságos főkapitán

tisztsége részéről közli, miszerint:

1) a felső-szatóki koresma	340 frt,
2) az inámi koresma	320 frt,
3) az ipolyi-nyéki koresma	800 frt, végül
4) a hrussói koresma	300 frt

becsértékben örökelon, zárt ajánlatok mellett eladatik. Az ajánlatok, valamint a becsértéknek 10%-ja f. évi szeptember hó 10-ig az ipolyi-nyéki ispáni hivatalba, — hol egyszersmind a közelebbi feltételek is megtudhatók, — küldendők be.

Kelt Ipolyágon. 1889. augusztus hó 22-én

BORÓCZY ERNŐ,
urad. tiszt.

KÖZPONTI SZÁLLODA

Budapest, Kerepesi út és Rottenbiller utca sarkán (a közp. pályaudvar áttellenében).

Megnyitás augusztus 1-én.

Van szerencsém a mélyen tisztelt utazó közönség becses figyelmébe ajánlani ezen újonnan épült szállodát, mely minden igényt kielégítő és kényelmes modern berendezéssel, 70 szobával, fürdővel, villamos világítással, személyfelhúzóval (lift) minden emeletre van ellátva a legmértékesebb szobáinak jegyzéke minden szobában ki van függesztve. Előnyös feltételül fogva a

KÖZPONTI SZÁLLODA

a legalkalmasabb közlekedési ponton van, a közuti vaspálya megálló helye előtt, két percrenyire a központi pályaudvar áttellenében, minél fogva közeli használatára nem szükséges a megérkezés vagy elutazásakor, a város minden irányába pedig olcsó társasági-közlekedés van. Ezenkívül szállodánk Budapest leggyorsabb pontján fekszik, gyönyörű kilátással a városligetre.

Míg még kávéházunkat és vendéglőket ajánljuk a t. utazó közönség figyelmébe, előre is biztosítva tisztá jó italoknak és izos ételeknek gondos kiszolgáltatásáról s igyekeznünk fogunk jó hírnevünket, melylyel mint vendéglők bírnak, jövőre is t. vendégeink megelégedése által fentartani.

Budapest, 1889. július hóban.

Mély tisztelettel
Bucher és Höllrigl,
szállodások.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy fűszer, festék, vegyes, liszt, bel- és külföldi csemege bor, magyar pezsgő, égetett-szeszes italok, rum Cognac, szilviorium, likörök és más fűszer cikkekkel

kereskedésemet újonnan felszereltem,

azon reményben, hogy tisztelt vevőim mint eddig, úgy ezentúl is becses bevásárlásaikkal engem fognak szerencsésíteni. Főtörökvésem t. vevőimnek jó, olcsó és hamisítatlan árut olcsó áron gyors és pontos kiszolgálás mellett elárusítani.

Magamat becses pártfogásukba ajánlva

maradtam teljes tisztelettel
BENKŐ JÓZSEF,
fűszerkereskedő, (a Cassinó mellett.)

Ebenführer Lajos

vegyes áru kereskedésében egy jó házból való fiú

TANULÓNAK

azonnal felvétetik.

Kökényesi közbirtokosság tulajdonát képező koresmaépület, molnár lakház és föld, f. évi szeptember hó 13-án d. u. 3 órakor önkéntes nyilvános árverésre bocsáttatnak. A feltételek megtudhatók Kökényesen

Dossowff Ödön
köz. meghatalmazott.

Új lakás B. Gyarmaton.

A Szecsenyi-utczában 361. népsorszám alatt egészen újonnan épült 4 szoba, konyha, éléskamra és pinczéből álló kényelmes házamat f. évi október 1-től hasznosbérbe kiadom. Értekezhetni alulírott tulajdonosnál a Balassa vendéglő épületében.

Kohn Ignác.

Balassa-Gyarmat tulajdonát képező 80 hold ipolymentéi rét a b. gyarmati határban őszi legeltetésre kiadandó; vállalkozók szeptember 1-ig a város előjáróságánál jelentkezhetnek, ha vállalkozók nem jelentkeznek, szeptember 1-jén délelőtti 9 órakor B. Gyarmaton a városházán árverés után fog a rét kiadatni.

A divényi senioralis uradalom, az italmérési jog állami megváltása után megmaradt, s Nógrád- és Hontmegye alább nevezett községeibe fekvő magán és közös épületek nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek fognak eladatni.

1. Balassa-Gyarmat mezővárosába:
 - a) Zöldfa vendéglő hozzá tartozott magán épületeit a főutezán,
 - b) Zöldfa vendéglővel kapcsolatos kávéház épületeit,
 - c) 526. sz. ház magán épület a főutezán,
 - d) Fekete sas vendéglő melléképületeivel a főutezán részben,
 - e) Vámkoresma épület a káposzta utczában
2. Halászi községbe az országút mentén fekvő magán épület mellékhelyiségeivel.
3. Hontmegye Haraszti községbe fekvő közös épület részben,
4. Kisujfalu részben,
5. Ludány községbe az országút mentén a falu közepén fekvő magán épület,
6. Alsó-Esztergály községbe fekvő közös épület részben,
7. Felső részben,
8. Nagy Kürtös
9. Óvár magán épület
10. Szenna
11. Szklabonya közös épület
12. Hontm. Alsó-Pribel magán épület

A fent elősorolt épületek 1889. év September hó 10-én B. Gyarmaton a „Zöldfa, fogadó I. szám alatt fognak árvereztetni.

13. Gergelyfalva községbe fekvő közös épület része
14. Lónyabánya az országút mentén fekvő közös épület része
15. Mlágó fekvő része
16. Málnapatak része
17. Nagy-Liberese magán épület
18. Turicska
19. Vámosfalva
20. Hontm. Zahora

A 13. számtól elősorolt épületek f. év September hó 12-én Divényben az uradalmi tisztikarban fognak árvereztetni.

Az árverés a kifűzött napokon reggeli 8 órakor kezdődik. Árverezni kívánók kötelesek a kikiáltási ár 10%-tőljárt bánatpénzt letenni. Egyéb árverési feltételek a zsélyi felügyelői hivatalnál előzetesen és az árverés napján a helyszínen megtudhatók. Irásbeli zárt ajánlatok is elfogadhatók az uradalom zsélyi felügyelőségénél az árverés napjáig. Ezen írásbeli ajánlat elfogadását Ő Excellenciája gróf Senior úr magának fentartotta: mely esetben ez az árverést kirekeszti.